

Het boek Daniël - Honderdachtenvijftig

De onthulling van het visioen: inzicht in de dagen van rouw in Daniël

Jeff Pippenger

2024-03-25

In het derde jaar van Kores, de koning van Perzië, werd aan Daniël, wiens naam Beltsazar genoemd werd, een zaak geopenbaard; en die zaak was waar, maar de vastgestelde tijd was lang; en hij verstond die zaak en had inzicht in het gezicht. In die dagen was ik, Daniël, drie volle weken in rouw. Ik at geen smakelijk brood, noch kwam vlees of wijn in mijn mond, noch zalfde ik mijzelf geheel niet, totdat drie volle weken vervuld waren. En op de vierentwintigste dag van de eerste maand, terwijl ik mij bevond aan de oever van de grote rivier, die de Hiddekel is. Daniël 10:1–4.

Gedurende de symbolische drieënhalve dagen van Openbaring hoofdstuk elf, wanneer de twee getuigen dood op de straat liggen, wordt aan Beltsassar een „zaak” geopenbaard. Eerder had hij het „gezicht” (mareh) verstaan, want in hoofdstuk negen was Gabriël reeds gekomen en had hij hem inzicht in het gezicht gegeven.

Ja, terwijl ik nog sprak in het gebed, raakte de man Gabriël, die ik in het begin in het visioen gezien had, mij, snel vliegende, omtrent de tijd van het avondoffer aan. En hij onderwees mij, sprak met mij en zei: O Daniël, nu ben ik uitgegaan om u inzicht en verstand te geven. Bij het begin van uw smeekbeden ging het woord uit, en ik ben gekomen om het u bekend te maken; want gij zijt zeer geliefd. Versta daarom de zaak en let op het visioen. Daniël 9:21–23.

De „man Gabriël, die” Daniël „in het begin in het visioen had gezien”, verwijst naar de „chazon”, het visioen van de profetische geschiedenis, waarmee werd bedoeld op Gabriëls uitleg aan Daniël van het visioen van de koninkrijken uit de Bijbelprofetie in hoofdstuk acht. Maar het „visioen” dat Daniël vervolgens in hoofdstuk negen moest overwegen, was de „mareh”, het visioen van de verschijning. Vervolgens geeft Gabriël Daniël de historische uiteenzetting van de profetie van de tweeduizend driehonderd jaar.

Hoofdstuk negen werd vervuld in het eerste jaar van Darius. Wanneer Belteshazzar verklaart dat hij „het gezicht verstond” in „het derde jaar van Kores”, had hij het „mareh”-gezicht reeds twee jaar verstaan. Wat Belteshazzar in „die dagen” van rouw ging verstaan, was de „zaak”, dat is het Hebreeuwse woord „dabar”, en zij was langdurig, want de vastgestelde tijd was tweeduizend vijfhonderd en twintig jaar.

Daniël had reeds iets van de „zaak” begrepen, want in hoofdstuk negen volbracht hij het gebed van Leviticus zesentwintig, en dat is het gebed van de „zaak”. Er kwam vermeerderd licht op de „zeven tijden”, dat Beltsazar gedurende de eenentwintig dagen van rouw ging verstaan, en de vermeerdering van licht op de „zeven tijden” gedurende die dagen van rouw was een voorafbeelding van het vermeerderde licht op de „zeven tijden” in 1856. Ook de Millerieten kenden tevoren de „zeven tijden”, want zij hadden die verkondigd, maar er was toegevoegd licht

dat hen moest beproeven juist op het punt in hun geschiedenis waarop zij de overgang maakten van de Filadelfische naar de Laodiceïsche beweging.

Belteshazzars dagen van rouw lopen parallel met de profetische geschiedenis van het moment waarop de Philadelphische beweging in 1856 overging in de Laodiceaanse beweging, en vervolgens in 1863 in de Laodiceaanse Adventkerk. Zowel Belteshazzars geschiedenis als die van de Millerieten, betreffende het toegenomen licht op de „zeven tijden”, stemt overeen met de overgang van de Laodiceaanse beweging van de derde engel naar de Philadelphische beweging van de honderd vierenveertigduizend, en met de dagen van rouw, dat wil zeggen gedurende de vertoef tijd, wanneer toegenomen licht op de „zeven tijden” geopenbaard zou worden.

Beltsazar vertegenwoordigt zowel een boodschapper als een beweging. In de dagen van zijn rouw moet de boodschapper de „zaak”, die de Waarheid is, verstaan, en vervolgens moet hij de „zaak” aan een beweging voorleggen, wanneer Michaël in 2023 de twee getuigen opwekt.

Het Hebreeuwse woord “mareh” (visioen van Christus’ verschijning), waarvan in vers één wordt vastgesteld dat Daniël het verstond, komt viermaal voor in Daniël’s laatste visioen. Tweemaal wordt het vertaald als “visioen” en tweemaal als “verschijning”. De eerste keer dat Daniël het woord in vers één gebruikt, geeft hij aan dat hij het “visioen” verstond, maar de andere drie verwijzingen duiden erop dat Daniël het visioen ervoer. In vers zes was Christus’ gelaat “als de ‘verschijning’ van de bliksem.”

En op de vierentwintigste dag van de eerste maand, toen ik aan de oever van de grote rivier was, namelijk de Hiddekel, sloeg ik mijn ogen op en zag, en zie, een man, in linnen gekleed, wiens lendenen omgord waren met fijn goud van Ufaz. Ook was zijn lichaam als turkoois, en zijn aangezicht als de verschijning van de bliksem, en zijn ogen als vurige fakkels, en zijn armen en zijn voeten als de glans van gepolijst koper, en de stem van zijn woorden als het geluid van een menigte. En ik, Daniël, zag alleen het gezicht; want de mannen die bij mij waren, zagen het gezicht niet; maar een grote beving viel op hen, zodat zij vluchtten om zich te verbergen. Daarom bleef ik alleen over, en zag dit grote gezicht, en er bleef in mij geen kracht over; want mijn luister werd in mij verkeerd tot verderf, en ik behield geen kracht. Daniël 10:4-8.

Er is nog een ander Hebreeuws woord dat met „visioen” wordt vertaald, waarop wij zullen ingaan nadat wij enkele kenmerken van het Hebreeuwse woord „mareh” hebben uiteengezet. In de voorgaande verzen is het woord „verschijning” het Hebreeuwse woord „mareh”. Datzelfde woord wordt in vers zestien met „visioen” vertaald. In vers zestien heeft het visioen van Christus Daniël bedroefd gemaakt.

En zie, iemand gelijk de gelijkenis van de mensenkinderen raakte mijn lippen aan; toen opende ik mijn mond en sprak, en zei tot hem die tegenover mij stond: O mijn heer, door het gezicht hebben mijn smarten mij overvallen, en ik heb geen kracht behouden. Daniël 10:16.

Het Hebreeuwse woord dat als „smarten” is vertaald, betekent een scharnier, en het „visioen” van Christus’ verschijning dat Daniël in het vers zag, draaide om een scharnier. Een „scharnier” vertegenwoordigt in de profetie een keerpunt.

“Er zijn lessen te leren uit de geschiedenis van het verleden; en de aandacht wordt daarop gevestigd, opdat allen mogen begrijpen dat God thans volgens dezelfde lijnen werkt als Hij altijd heeft gedaan. Zijn hand wordt gezien in Zijn werk en onder de volken nu, precies zoals dat het geval is geweest sinds het evangelie voor het eerst aan Adam in Eden werd verkondigd.

‘Er zijn perioden die keerpunten vormen in de geschiedenis van naties en van de kerk. In de voorzienigheid van God wordt, wanneer deze verschillende crises aanbreken, het licht voor die tijd gegeven. Indien het wordt aangenomen, is er geestelijke vooruitgang; indien het wordt verworpen, volgen geestelijke achteruitgang en schipbreuk. De Heere heeft in Zijn Woord het aanvallende werk van het evangelie geopenbaard zoals het in het verleden is voortgezet en in de toekomst zal worden voortgezet, ja, tot aan het afsluitende conflict, wanneer satanische machten hun laatste wonderlijke beweging zullen maken.’ Bible Echo, 26 augustus 1895.

Vers zestien vertegenwoordigt een keerpunt in de geschiedenis die Beltsassar vertegenwoordigt. Het is een keerpunt zowel voor de Republikeinse hoorn (de natie) als voor de Protestantse hoorn (de kerk). Het vertegenwoordigt een crisis, en het vertegenwoordigt het punt waarop bijzonder licht voor die geschiedenis wordt gegeven. Het keerpunt voor Daniël vond plaats toen Daniël voor de tweede van drie keer was „aangeraakt”. Daniël zou driemaal worden aangeraakt, en de tweede keer dat hij werd aangeraakt, was een keerpunt voor Daniël; en dat keerpunt was de tweede van drie keer dat Daniël het „mareh”-visioen zag.

En zie, iemand, gelijk de gedaante van de zonen der mensen, raakte mijn lippen aan; toen opende ik mijn mond, sprak en zei tot hem die tegenover mij stond: O mijn heer, door het visioen hebben smarten mij overvallen, en ik heb geen kracht overgehouden. Daniël 10:16.

Wij zullen de drie aanrakingen binnenkort behandelen. De eerste van de vier keren dat Daniël het woord „mareh” gebruikt, was zijn getuigenis dat hij het visioen begreep, en de laatste drie verwijzingen duiden op zijn ervaring toen hij de verschijning daadwerkelijk zag. De derde keer dat hij het visioen van de verschijning aanduidt, is in vers achttien, waar hij voor de derde keer wordt aangeraakt.

Toen kwam opnieuw iemand tot mij, die mij aanraakte, iemand als in de gedaante van een mens, en hij sterkte mij. Daniël 10:18.

Bij de tweede aanraking, in vers zestien, die de tweede verwijzing naar het „marah”-visioen is, is zijn kracht geweken; maar bij de derde aanraking wordt zijn kracht hersteld. In de verzen tien, zestien en achttien wordt Daniël aangeraakt. In vers zes ziet Daniël de verschijning van Christus, en vervolgens Gabriël, en in vers tien raakt Gabriël Daniël voor de eerste maal aan.

Toen sloeg ik mijn ogen op en zag, en zie, een zekere man, gekleed in linnen, wiens lendenen omgord waren met fijn goud van Ufaz. Ook was zijn lichaam als turkoois, en zijn gezicht als de aanblik van de bliksem, en zijn ogen als vurige fakkels, en zijn armen en zijn voeten als de glans van gepolijst koper, en de stem van zijn woorden als het geluid van een menigte. En ik, Daniël, zag als enige het gezicht; want de mannen die bij mij waren, zagen het gezicht niet; maar een grote beving viel op hen, zodat zij vluchtten om zich te verbergen. Daarom bleef ik alleen over, en zag dit grote gezicht, en er bleef geen kracht in mij over; want mijn schoonheid

veranderde in mij in verval, en ik behield geen kracht.

Doch ik hoorde de stem van zijn woorden; en toen ik de stem van zijn woorden hoorde, viel ik in een diepe slaap op mijn aangezicht, met mijn aangezicht ter aarde. En zie, een hand raakte mij aan, en deed mij opstaan op mijn knieën en op de handpalmen van mijn handen. En hij zei tot mij: O Daniël, gij zeer beminde man, versta de woorden die ik tot u spreek, en sta rechtop; want tot u ben ik nu gezonden. En toen hij dit woord tot mij gesproken had, stond ik bevende op. Toen zei hij tot mij: Vrees niet, Daniël; want vanaf de eerste dag dat gij uw hart erop gezet hebt om inzicht te verkrijgen en uzelf te verootmoedigen voor het aangezicht van uw God, zijn uw woorden gehoord, en omwille van uw woorden ben ik gekomen. Maar de vorst van het koninkrijk van Perzië stond mij eenentwintig dagen tegen; doch zie, Michaël, een van de voornaamste vorsten, kwam mij te hulp; en ik bleef daar bij de koningen van Perzië. Nu ben ik gekomen om u te doen verstaan wat uw volk in de laatste dagen zal overkomen; want het gezicht is nog voor vele dagen. Daniël 10:5–14.

Dan wordt Daniël in vers zestien voor de tweede keer aangeraakt, wanneer hij het visioen van Christus ziet.

En toen hij zulke woorden tot mij gesproken had, richtte ik mijn aangezicht ter aarde, en ik werd sprakeloos. En zie, iemand als de gelijkenis van de zonen der mensen raakte mijn lippen aan; toen opende ik mijn mond en sprak, en zei tot hem die vóór mij stond: O mijn heer, door het gezicht zijn mijn smarten over mij gekomen, en ik heb geen kracht behouden. Want hoe zou de knecht van deze mijn heer met deze mijn heer kunnen spreken? Want wat mij aangaat, terstond bleef er in mij geen kracht over, en ook is er geen adem in mij overgebleven. Daniël 10:15–17.

Dan wordt Daniël voor de derde maal aangeraakt, bij de verschijning van Gabriël, niet van Christus.

Toen kwam er opnieuw iemand die mij aanraakte, iemand met het aanzien van een mens, en hij sterkte mij. En hij zei: O gij zeer beminde man, vrees niet; vrede zij u, wees sterk, ja, wees sterk. En toen hij tot mij gesproken had, werd ik gesterkt, en ik zei: Mijn heer spreke; want gij hebt mij gesterkt. Toen zei hij: Weet gij waarom ik tot u kom? En nu zal ik terugkeren om te strijden tegen de vorst van Perzië; en wanneer ik zal zijn uitgegaan, zie, dan zal de vorst van Griekenland komen. Maar ik zal u tonen wat opgetekend is in het boek der waarheid; en er is niemand die mij in deze dingen bijstaat dan Michaël, uw vorst. Daniël 10:18–21.

Daniël wordt driemaal aangeraakt, en de eerste en de derde keer wordt hij aangeraakt door de engel Gabriël. De tweede keer dat hij wordt aangeraakt, is het door Christus. Daniël gebruikte viermaal hetzelfde Hebreeuwse woord, maar de eerste van die vier keren, in vers één, gaf hij aan dat hij het „gezicht” begreep. Een waarheid begrijpen is belangrijk, maar het is niet hetzelfde als de waarheid ervaren, zoals hij de andere drie keren deed.

Toen Daniëls dagen van rouw ten einde waren gekomen, werd hem een ervaring van het visioen gegeven, waarvan hij reeds vóór het einde van zijn dagen van rouw begrip had. De ervaring bestaat uit drie stappen, voorgesteld door drie aanrakingen. De eerste en de laatste aanraking werden

verricht door Gabriël, en de middelste aanraking door Christus. De eerste en de laatste aanraking waren de eerste en de laatste letters van het Hebreeuwse alfabet. In die tweede stap erkent Daniël zijn toestand als een opstandige zondaar tegenover zijn Heer, en daarom stelt de middelste aanraking opstand voor, zoals weergegeven door de dertiende letter van het Hebreeuwse alfabet.

„Maar Petrus dacht nu niet aan boten of lading. Dit wonder was voor hem, meer dan enig ander dat hij ooit had aanschouwd, een openbaring van goddelijke macht. In Jezus zag hij Iemand die de gehele natuur onder Zijn heerschappij hield. De tegenwoordigheid van de Godheid openbaarde hem zijn eigen onheiligheid. Liefde voor zijn Meester, schaamte over zijn eigen ongeloof, dankbaarheid voor de neerbuigendheid van Christus, en bovenal het besef van zijn onreinheid in de tegenwoordigheid van oneindige reinheid, overweldigden hem. Terwijl zijn metgezellen de inhoud van het net veiligstelden, viel Petrus aan de voeten van de Heiland neer en riep uit: ‘Ga weg van mij, want ik ben een zondig mens, Heere.’”

„Het was dezelfde tegenwoordigheid van goddelijke heiligheid die de profeet Daniël als dood deed neervallen voor de engel van God. Hij zei: ‘Mijn sierlijkheid werd in mij in verderf verkeerd, en ik behield geen kracht.’ Zo riep Jesaja, toen hij de heerlijkheid des Heren aanschouwde, uit: ‘Wee mij! want ik verga; omdat ik een man van onreine lippen ben, en ik woon te midden van een volk van onreine lippen: want mijn ogen hebben de Koning, de Here der heirscharen, gezien.’ Daniël 10:8; Jesaja 6:5. De mensheid, met haar zwakheid en zonde, werd gesteld tegenover de volmaaktheid van de godheid, en hij gevoelde zich ten enenmale ontoereikend en onheilig. Zo is het geweest met allen aan wie een blik op Gods grootheid en majesteit is vergund.”

„Petrus riep uit: ‘Ga uit van mij; want ik ben een zondig mens;’ en toch klemde hij zich vast aan de voeten van Jezus, omdat hij voelde dat hij niet van Hem gescheiden kon worden. De Heiland antwoordde: ‘Vrees niet; van nu aan zult gij mensen vangen.’ Het was nadat Jesaja de heiligheid van God en zijn eigen onwaardigheid had aanschouwd, dat hem de goddelijke boodschap werd toevertrouwd. Het was nadat Petrus tot zelfverloochening en afhankelijkheid van goddelijke kracht was gebracht, dat hij de roeping ontving tot zijn werk voor Christus.”
The Desire of Ages, 246.

Het visioen van de „march” is het visioen van de verschijning van Christus, maar de engel Gabriël wordt weergegeven door de tweede en vierde keer dat Daniël het woord gebruikte. De eerste keer was een verklaring dat Beltesassar het visioen begreep, maar de laatste drie keren stellen voor dat Daniël het visioen ervoer. De drie keren dat Daniël het visioen ervaart, wordt hij ook aangeraakt.

De eerste keer dat hij door Gabriël werd aangeraakt, was nadat hij de verschijning van de verheerlijkte Christus had gezien, en deze ervaring liet hem achter in „een diepen slaap op mijn aangezicht, en mijn aangezicht ter aarde”. Het visioen had een scheiding teweeggebracht, want zij die bij hem waren geweest, „zagen het gezicht niet; maar een grote beving viel op hen, zodat zij vluchtten om zich te verbergen.” In de eerste teleurstelling „zat” Jeremia „alleen, vanwege Gods hand,” en in Beltsazar „bleef geen kracht over”, „want” zijn „sierlijkheid werd in” hem „veranderd in verderving, en” hij „behield geen kracht.”

Zodra Gabriël hem voor de eerste maal had aangeraakt, zette Gabriël Daniël neer op zijn knieën en op de handpalmen van zijn handen. Vervolgens gebood hij Daniël de woorden die hij sprak te verstaan en op te staan, wat hij deed, hoewel hij beefde. Daarna geeft Gabriël Daniël een uiteenzetting van wat zich gedurende de eenentwintig dagen van Daniëls rouw heeft voorgedaan. Hij maakte bekend dat, nadat hij gedurende de eenentwintig dagen met de koningen van Perzië had gestreden, Michaël uit de hemel neerdaalde om aan de strijd deel te nemen, en dat vervolgens Gabriël kwam om Daniëls gebeden te verhoren en aan Daniël uit te leggen “wat uw volk in het laatste der dagen zal overkomen.” Toen Michaël uit de hemel neerdaalde, werd Gabriël gezonden om de laatste dagen aan Daniël uit te leggen.

Gabriëls uitleg werd aan Daniël gegeven aan het einde van de eenentwintig dagen van rouw, die in de regel-op-regeltoepassing van Openbaring hoofdstuk elf voorstellen wanneer Ezechiël in hoofdstuk zevenendertig tweemaal wordt bevolen tot de dode beenderen te profeteren, om de twee profeten uit hun graven op te wekken. Dit vindt plaats wanneer Michaël uit de hemel neerdaalt en het lichaam van Mozes opwekt, terwijl hij in het boek Judas weigert met Satan in gesprek te treden. Daniël zal nog tweemaal worden aangeraakt nadat Gabriël hem het overzicht van de dagen van rouw had gegeven.

Nadat Gabriël geëindigd had, „keerde Daniël zijn aangezicht naar de grond, en hij werd stom”, en vervolgens „raakte” Christus Zelf de „lippen” van Daniël aan; daarop „opende” Daniël zijn „mond, sprak, en zei tot hem die vóór mij stond: O mijn heer, door het gezicht hebben de smarten mij overvallen, en ik heb geen kracht behouden. Want hoe kan de knecht van deze mijn heer spreken met deze mijn heer? Want wat mij betreft, terstond bleef er geen kracht in mij over, en er is geen adem in mij overgebleven.”

De ervaring Christus te zien en met Hem te spreken vernedert Daniël tot in het stof. Hij was stom, en hij zou dat gebleven zijn indien Christus zijn lippen niet had aangeraakt, zoals de lippen van Jesaja waren aangeraakt door de kool van het altaar.

Wij zullen deze studie in het volgende artikel voortzetten.

“Toen Jesaja deze openbaring van de heerlijkheid en majesteit van zijn Heer aanschouwde, werd hij overweldigd door een besef van de reinheid en heiligheid van God. Hoe scherp was het contrast tussen de weergaloze volmaaktheid van zijn Schepper en de zondige wandel van hen die, samen met hemzelf, lange tijd gerekend waren onder het uitverkoren volk van Israël en Juda! ‘Wee mij!’ riep hij uit; ‘want ik verga; omdat ik een man ben onrein van lippen, en ik woon te midden van een volk dat onrein van lippen is; want mijn ogen hebben de Koning, de HEERE der heerscharen, gezien.’ Vers 5. Terwijl hij als het ware in het volle licht van de goddelijke tegenwoordigheid binnen het innerlijke heiligdom stond, besepte hij dat hij, indien aan zijn eigen onvolmaaktheid en onbekwaamheid overgelaten, volstrekt niet in staat zou zijn de zending te volbrengen waartoe hij geroepen was. Maar een seraf werd gezonden om hem van zijn benauwdheid te verlossen en hem toe te rusten voor zijn grote zending. Een gloeiende kool van het altaar werd op zijn lippen gelegd, met de woorden: ‘Zie, deze heeft uw lippen aangeraakt; zo is uw ongerechtigheid geweken en uw zonde verzoend.’ Toen werd de stem van God gehoord, die zei: ‘Wie zal Ik zenden, en wie zal voor Ons gaan?’ en Jesaja antwoordde:

‘Zie, hier ben ik; zend mij.’ Verzen 7, 8.”

„De hemelse bezoeker droeg de wachtende boodschapper op: ‘Ga heen en zeg tot dit volk: Hoort gij wel, maar verstaat niet; en ziet gij wel, maar merkt niet op. Maak het hart van dit volk vet, en maak hun oren zwaar, en sluit hun ogen; opdat zij niet met hun ogen zien en met hun oren horen, en met hun hart verstaan, en zich bekeren, en genezen worden.’ Verzen 9, 10.

De plicht van de profeet was duidelijk; hij moest zijn stem verheffen in protest tegen de heersende boosheden. Maar hij schroomde het werk op zich te nemen zonder enige verzekering van hoop. ‘Heere, hoe lang?’ vroeg hij. Vers 11. Zullen dan geen van Uw uitverkoren volk ooit verstaan en zich bekeren en genezen worden?

“Zijn zieledrang ten behoeve van het dwalende Juda zou niet tevergeefs gedragen worden. Zijn zending zou niet geheel zonder vrucht zijn. Toch konden de kwaadheden die zich gedurende vele geslachten hadden vermenigvuldigd, in zijn dagen niet worden weggenomen. Gedurende zijn hele leven moest hij een geduldige, moedige leraar zijn—een profeet van hoop zowel als van ondergang. Wanneer het goddelijke voornemen ten slotte vervuld zou zijn, zou de volle vrucht van zijn inspanningen, en van de arbeid van al Gods getrouwe boodschappers, openbaar worden. Een overblijfsel zou behouden worden. Opdat dit tot stand mocht komen, moesten de boodschappen van waarschuwing en smeking aan het weerspannige volk worden verkondigd, verklaarde de Heere: ‘Totdat de steden verwoest worden, zodat er geen inwoner is, en de huizen, zodat er geen mens is, en het land volkomen verwoest wordt, en de Heere de mensen ver weg heeft verwijderd, en er een grote verlatenheid is in het midden van het land.’ Vers 11, 12.

„De zware oordelen die de onboetvaardigen zouden treffen — oorlog, ballingschap, onderdrukking, het verlies van macht en aanzien onder de volken — dit alles zou komen opdat zij die daarin de hand van een vertoornde God zouden herkennen, tot berouw mochten worden gebracht. De tien stammen van het noordelijke koninkrijk zouden weldra onder de volken worden verstrooid en hun steden zouden woest worden achtergelaten; de verwoestende legers van vijandige naties zouden keer op keer over hun land trekken; zelfs Jeruzalem zou ten slotte vallen, en Juda zou in gevangenschap worden weggevoerd; toch zou het Beloofde Land niet voor altijd geheel verlaten blijven. De verzekering van de hemelse bezoeker aan Jesaja luidde: ‘Doch daarin zal een tiende deel zijn, En het zal wederkeren en afgeweid worden: Gelijk een terebint en als een eik, Waarvan de tronk in hen is, wanneer zij hun bladeren afwerpen: Alzo zal het heilige zaad zijn stam zijn.’ Vers 13.”

„Deze verzekering van de uiteindelijke vervulling van Gods voornemen schonk moed aan het hart van Jesaja. Wat deed het ertoe, al stelden aardse machten zich tegen Juda op? Wat deed het ertoe, al ontmoette de boodschapper des Heren tegenstand en verzet? Jesaja had de Koning, de Here der heirscharen, gezien; hij had het lied van de serafs gehoord: ‘De ganse aarde is vol van Zijn heerlijkheid;’ hij bezat de belofte dat de boodschappen van Jehovah aan het afvallige Juda vergezeld zouden gaan van de overtuigende kracht van de Heilige Geest; en de profeet werd gesterkt voor het werk dat voor hem lag. Vers 3. Gedurende zijn lange en zware zending droeg hij de herinnering aan dit gezicht met zich mee. Zestig jaar of langer stond hij voor de kinderen van Juda als een profeet der hoop, steeds vrijmoediger wordend in zijn

voorspellingen van de toekomstige overwinning van de gemeente.” Profeten en Koningen, 307–310.